

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	ANATOMIA, FIZJOLOGIA I PATOFIZJOLOGIA UKŁADU NERWOWEGO ORAZ NARZĄDÓW MOWY I SŁUCHU
Kod przedmiotu	L34
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Medycznych
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	Język polski
Koordinator	Dr Agnieszka Brzozowska-Magoń
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Agnieszka Brzozowska-Magoń

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	30	-	-	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii na poziomie szkoły średniej
(poziom podstawowy)

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	zdobycie przez słuchaczy wiedzy na temat budowy i fizjologii narządów głosu, mowy i słuchu w zakresie niezbędnym dla logopedy; poznanie przez słuchaczy możliwych patologii rozwojowych
C2	dostarczenie słuchaczom wiedzy na temat anatomicznych podstaw rozwoju mowy oraz na temat metod badania narządów głosu oraz zapoznanie się z podstawami terapii narządów głosu;
C3	poznanie możliwości wykorzystania wiedzy o budowie narządów głosu oraz wyników badań foniatrycznych w terapii zaburzeń emisji głosu

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych i do efektów ze standardu kształcenia nauczycieli
EK_01	Student/ka posiada ogólną znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka, a zwłaszcza budowy narządów głosu, mowy i słuchu; rozumienie złożoności zjawisk, od których zależy prawidłowy rozwój mowy, a także analiza i ocena mowy z punktu widzenia jej rozwoju i normy	K_W09 E.1L.W1
EK_02	słuchacz wstępnie ocenia i wskazuje nieprawidłowości w zakresie anatomii układu nerwowego, narządów głosu, mowy i słuchu; interpretuje dokumentację medyczną w zakresie niezbędnym dla logopedy	K_U01 E.1L.U1
EK_03	słuchacz zna ograniczenia dla mowy wynikające z uszkodzeń lub niedorozwoju układu słuchu oraz układu artykulacyjnego o różnym podłożu, zna przyczyny tych ograniczeń	K_U02
EK_04	słuchacz jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do lekarza specjalisty w celu uzupełnienia diagnozy lub podjęcia leczenia	K_K01 E.1L.K1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Medyczne i anatomiczne podstawy mowy człowieka; złożoność zjawisk, od których zależy prawidłowy rozwój mowy i słuchu.
Nasada – jej budowa, funkcje, patologia.
Anatomia i fizjologia jamy nosowej – budowa nosa zewnętrznego i wewnętrznego, kości sitowej, błony śluzowej, jamy nosowo-gardłowej, trąbek słuchowych i zatok przynosowych.
Budowa jamy ustnej – patologie w rozwoju języka i uzębienia.
Jama gardłowa - budowa i fizjologia, wskazania do usunięcia migdałków, rynolalie i ich przyczyny, rozszczepy podniebienia i ich leczenie.
Anatomia i fizjologia krtani – budowa krtani, funkcje ważniejszych mięśni, rola strun głosowych, unerwienie krtani i jego porażenia, mechanizm fonacji; mowa laryngektomowanych.

Ucho – anatomia, fizjologia i patologia.
Zaburzenia rozwojowe narządów głosu, mowy i słuchu – skazy i wady wrodzone.
Budowa układu nerwowego człowieka.
Ośrodkowy układ nerwowy.
Obwodowy i centralny układ nerwowy (nerwy czaszkowe a mowa, budowa centralnego układu nerwowego).
Podział mózgowia według kryteriów rozwojowych i czynnościowych; lokalizacja poszczególnych funkcji w korze mózgowej.
Procesy nadawania i odbioru mowy- mózgowie obszary mowy; struktury podkorowe odgrywające rolę w czynnościach mowy.
Wpływ środowiska na powstawanie wad rozwojowych w okresie prenatalnym oraz sposoby zapobiegania tym wadom.
Współpraca logopedy z lekarzami różnych specjalności.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

- wykład,
- prezentacja multimedialna,
- metody poglądowe (prezentacja schematów, modeli anatomicznych, aparatów ortodontycznych)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
EK_01	Ocena testu egzaminacyjnego, ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i podczas konsultacji	wykład
EK_02	Ocena testu egzaminacyjnego, ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i podczas konsultacji	wykład
EK_03	Ocena testu egzaminacyjnego, ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i podczas konsultacji	wykład
EK_04	Ocena testu egzaminacyjnego, ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i podczas konsultacji	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział w wykładach, czytanie zalecanej literatury oraz zaliczenie pisemnego testu egzaminacyjnego</p> <p>Egzamin pisemny oceniany jest w skali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ocenę bardzo dobrą – 91-100% poprawnych odpowiedzi • na ocenę plus dobrą – 86-90% • na ocenę dobrą – 76-85% poprawnych odpowiedzi
--

- na ocenę plus dostateczną – 71-75% poprawnych odpowiedzi
- na ocenę dostateczną – 60-70% poprawnych odpowiedzi
- na ocenę niedostateczną – poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30 W
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, dyżurach)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do zajęć, • przygotowanie do egzaminu, • studiowanie literatury przedmiotu 	5 20 20
SUMA GODZIN	78
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	<i>nie dotyczy</i>
zasady i formy odbywania praktyk	<i>nie dotyczy</i>

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Łączkowska M., 1981, Wprowadzenie do anatomii, fizjologii i patologii narządu głosu, mowy i słuchu, Lublin. • Kozołub A., 2003, Biomedyczne podstawy logopedii, [w:] Logopedia. Pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki, t I, red. T. Gałkowski, G. Jastrzębowska, Opole, s. 85-126. • Obrębowski A., 1993, Anatomiczne i fizjologiczne podstawy zaburzeń mowy, „Logopedia” 20, Lublin.
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (red.) Pruszewicz A., 1992, Foniatria kliniczna, Warszawa. • (red.) Roślowski B., 1993, Opieka logopedyczna od poczęcia, Gdańsk. • Bardach J., 1967, Rozszczepy wargi górnej i podniebienia, Warszawa. • Bochenek A., Reicher M., 1969, Anatomia człowieka, t. 2, Warszawa. • Feneis H., 1986, Ilustrowany słownik międzynarodowego mianownictwa anatomicznego, przekł. I. Modrewska-Winowska i J. Winowski, Warszawa. • Gałkowski T., 1993, Zaburzenia słuchu, „Logopedia” 20, Lublin. • Gołąb B. K., 1980, Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego, Warszawa.

- Grossman J, 1993, Wyniki rehabilitacji dzieci z rozszczepem podniebienia, „Logopedia” 20, Lublin.
- Grossman J., 1993, Rozszczepy podniebienia a wady wymowy, „Logopedia” 20, Lublin.
- Iwankiewicz S., 1980, Ćwiczenia z otolaryngologii, Warszawa.
- Kmita S., 1967, Otolaryngologia dziecięca, Warszawa.
- Łączkowska M., 1976, Podstawy anatomii i fizjologii narządu głosu i mowy, Lublin.
- Mitrinowicz-Modrzejewska A., 1963, Fizjologia i patologia głosu, słuchu i mowy. Rozpoznawanie, leczenie i rehabilitacja.
- Sadowski B., 2005, Rola mózgu w procesach nadawania i odbioru mowy, [w:] Podstawy Neurologopedii. Podręcznik akademicki, red. T. Gałkowski, E. Szeląg, G. Jastrzębowska, Opole, s. 43-97.
- Sobotta J., 1994, Atlas anatomii człowieka, t. I: Głowa, szyja i kończyna górna, Wrocław.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej